

YIPERAT

KARTE VON EUROPA IM JAHRE 1914

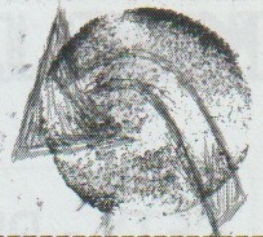
Gezeichnet von W. Trier

2014-01-57

PLÁN ÚTOKU

DNES - ÚTERÝ 17. ČERVNA

13.00 - 16.00 SEMINÁŘE WOLKROVA
PROSTĚJOVA

17.00 GT HLINSKO
MD Národní třída - Jaroslav
Rudiš
Scénář a režie: Lada
Leszkowová a kolektiv

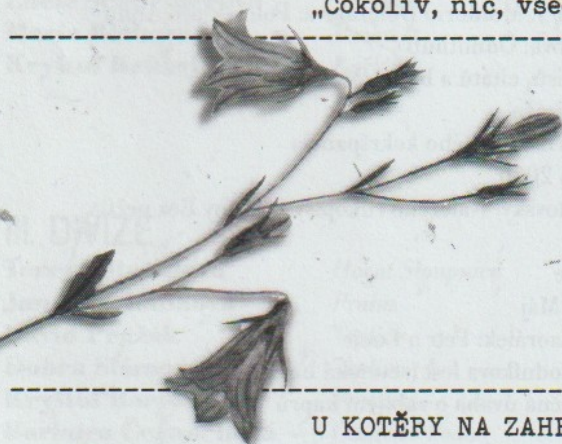
19.30 - 20.30 Hodnocení poroty divadel
DUHA poezie

21.25 DIVADLO KVELB
nám. T. G. Masaryka Drak a rytíř Veršotepec
- velká performance boje
rytíře s
obrovskou loutkou
ohnivého draka

21.25 ZAHÁJENÍ 57. ROČNÍKU
Nám. T. G. Masaryka WOLKROVA PROSTĚJOVA
Socha J. Wolкера spojené s dračím průvodem
Netradiční ohňové
zahájení s dračím
průvodem k soše
Jiřího Wolkerá spojené
s předáním symbolického
klíče od městských bran

U KOTĚRY NA ZAHRÁDCE

22.00 hodin KAJBAR - je (a furt
Zahrádka ND se vnucuje) aneb Liga
Stydlivýchaus
Budweis-autorské stvoření
s lokálním kořením, pocta
hudbě i verši pod heslem:
„Cokoliv, nic, všechno“...

U KOTĚRY NA ZAHRÁDCE

21.30 hodin ZÁPAS V IMPROVIZACI - divadelní improvizace se sportovními pravidly,
Přednáškový sál ND utkají se dva improvizací týmy
MIX vs ODVAZ
Dva týmy hráčů, nekompromisní rozhodčí, hokejová pravidla, to vše na vaše
témata, vy rozhodnete, který tým vyhrává.

ZÍTRA - STŘEDA 18. června

8.00 - 8.30 Hledání hlasu
Přednáškový sál ND Ztratili jste hlas?
Naleznete jej na hlasové
rozsvičce v přednáškovém
sále spolkové části
Národního domu. Určeno
sólovým recitátorům
2. kategorie a všem dalším
zájemcům

8.35 - 8.55 Prezence recitátorů
jeviště MD sólistů 2. kategorie
(1. + 2. + 3. skupina)

9.00 - 11.55 PŘEHLÍDKA RECITÁTORŮ
jeviště MD SÓLISTŮ 2. KATEGORIE
(1. + 2. + 3. skupina)

12.40 - 15.40 Semináře Wolkrova
Prostějova

12.40 - 15.40 Rozborový seminář
Přednáškový sál ND 2. kategorie
(1. + 2. + 3. skupina)

16.00 DS KÁŤAJE BÁRAJE SKÁLA,
DUHA Most
MCHS (we want world) -
Lubomír Typlt
Scénář a režie: kolektiv

17.00 STUDIO DIVADLA DAGMAR
MD - jeviště A PEDAGOGICKÉ ŠKOLY
KARLOVY VARY
Spala jsem se svým
andělem - Teodora Žurková
Scénář a režie: Hana
Franková

18.10 DIVADLO JESLIČKY JT,
DUHA STÁLÁ SCÉNA ZUŠ
STŘEZINA, Hradec Králové
Gabrieliáda - A. S. Puškin
Scénář a režie: Ema
Zámečnicková

19.30 - 21.00 Hodnocení poroty divadel
DUHA poezie

MOBILIZACE MOBILIZACE MOBILIZACE

ČETY - DIVADELNÍ SOUBORY

GT Hlinsko - Hlinsko
Jaroslav Rudiš: Národní třída

Divadlo NAJT - Hradec Králové
Andy Warhol: Od A k B a zase zpět

ÚstaF - voiceband.cz - Brno
Vytrženo z čítanky

Studio Divadla Dagmar - Karlovy Vary
Teodora Žurková: Spala jsem se svým andělem

TYAN Plzeň - Plzeň
Roman Černík: O Dolíčkovi a Vlastě

Dohráli jsme - Uherské Hradiště
Tak trochu Cyrano

Liberi in utero - ZUŠ Iši Krejčího Olomouc
Dei Terra: Lanugo

DS KÁJAjeBARAJeSKÁLA - Liberec
Lubomír Typlt: MCHS

Divadlo Jesličky - Hradec Králové
Alexandr Sergejevič Puškin; Gabrielína

Hana Voříšková - Hradec Králové
Světlušky

VOJÍNI - RECITÁTOŘI

I. DIVIZE

Marie Syptáková	<i>Velké Meziříčí</i>	Jana Juračková: Baltík
Michaela Palašáková	<i>Liberec</i>	Bohumil Hrabal: Diamantové očko
Martin Mokrý	<i>Jeseník</i>	Woody Allen: Kdyby byli impresionisté dentisty
Silvie Mlynarczyková	<i>Petrovice u Karviné</i>	Barbora Tuzarová: Nikdy nepřestávej věřit
Ondřej Kvěch	<i>Bílina</i>	Stephen Leacock/F. Vrba: Kterak si vypůjčil sirku
Markéta Masárová	<i>Třinec</i>	Eve Enslerová: Tančím
Eliška Jechová	<i>Chlumec nad Cidlinou</i>	Ivan Vyskočil: Jak jsem neprokázala dramatický talent
Barbora Doležalová	<i>Kralovice</i>	Milan Kundera: Nedotýkej se mne
Sarah Stambolidisová	<i>Krnov</i>	Shaun Tan/E. Jansová, M. Dejmková: Spodní proud
Adéla Pondělíčková	<i>Varnsdorf</i>	Stephanie Perkinsová/J. Montorio Doležalová: Polibek pro Annu
Kamila Kolářová	<i>Staré Hradiště</i>	Woody Allen/D. Hábová: Odmítnutí
Josef Tuček	<i>Praha 4</i>	Jiří Orten: výběr dopisů, citátů a básní (Modrá kniha)
Soňa Mucinová	<i>Třinec</i>	Václav Vokolek: Vernisáže
Gabriela Sucháčková	<i>Vysoké Pole</i>	Hana Doškočilová: Příběh zlatého kokršpaněla
Veronika Janíčková	<i>Třebíč</i>	Ray Bradbury: Srpen 2026
Michaela Kaczmanková	<i>Moravská Ostrava</i>	Woody Allen/M. Žantovský: Nalezené rukopisy (z knihy Bez peří)
Anna Rousková	<i>Liberec</i>	Radůza: Králíci
Zuzana Škopová	<i>Brno</i>	Václav Hrabě: Infekce
Anna Faldusová	<i>Lysá nad Labem</i>	Karel Hynek Mácha: Máj
Barbora Blažičková	<i>Žďár nad Sázavou</i>	Romain Rolland/J. Zaorálek: Petr a Lucie
Johana Vašková	<i>Praha 3</i>	anonym/ L. Heger: Vodníková loď (severská balada)
Anna Vitvarová	<i>Heřmanice</i>	Miroslav Holub: Stručná úvaha o zabíjení kaprů
Dominik Morcinek	<i>Třinec</i>	Jiří Suchý: Striptýž
Anna Žáčková	<i>Slatiňany</i>	Charlotte Brontëová/P. Polák: Jana Eyrová (úryvek)
Matěj Nárožný	<i>Svitavy</i>	Ludvík Aškenazy: Vajíčko
Jakub Hruza	<i>Liberec</i>	Josef Kroutvor: Hračka
Vojtěch Hejtmánek	<i>Jeseník</i>	Pavel Cmíral: Je pařák a my zíráme
Natálie Postlová	<i>České Budějovice</i>	Sheila Ochová: Sůl země a blbá ovce aneb můj šílený život s dědečkem

MOBILIZACE MOBILIZACE MOBILIZACE

II. DIVIZE

Bára Purmová	<i>Jablonec nad Nisou</i>	Jiří Stanislav Guth Jarkovský: Smutek
Martin Řehák	<i>Hradištko</i>	E. A. Poe/F. Sedláček: Umění stát se lvem salonů
Jana Hollá	<i>Český Těšín</i>	Irena Dousková: Jak byla Olinka mrtvá
Iva Gejdošová	<i>Kunovice</i>	Jiří Suchý: Cecila
Tereza Svěráková	<i>Praha 4</i>	Albert Goldstein/D. Karpatský: Usměrněná výchova Anny Boleynové
Adam Langer	<i>Olomouc</i>	Edgar Dutka: Pod vodou
Vít Malota	<i>Strakonice</i>	Charles Baudelaire/I. Slavík: Zpověď
Eva Osohová	<i>Kunovice</i>	Eleanor Farjeonová/P. Šrut: Krejčí
Jan Machalka	<i>Olomouc</i>	Adam Georgiev/H. Stachová: Arthure, ty děvko umění
Anna Bahnerová	<i>Čítoliby</i>	Viliam Klimáček: Plyšáci
Martin Nejedlý	<i>Neratovice</i>	Jan Pilař: Arachné
Natálie Dunglová	<i>Žamberk</i>	Karel Poláček: Život ve filmu - Láska mateřská
Anna Řezníčková	<i>Olomouc</i>	Lou Reed: Dárek
Vendula Čepicová	<i>Zlín</i>	Květa Legátová: Káča
Adam Hošek	<i>Sobotka</i>	Jósef Čapek: Chlapec
Václav Kallus	<i>Uherské Hradiště</i>	Václav Hrabě: Romance
Věronika Kvapilová	<i>Olomouc</i>	Jiří Hájiček: úryvek z knihy Rybí krev
Dalimil Ševčík	<i>Vyškov</i>	Vladimír Holan: výběr z textů Vladimíra Holana
Sabina Šlachtová	<i>Brno</i>	Julio Cortázar/L. Hazaiová: Návod na chůzi do schodů
Eva Hadravová	<i>Praha 4</i>	Marina Cvetajevová/J. Štroblová: Poéma konce
Veronika Tomková	<i>Rozseč</i>	Sv. Pavel: 1. list Korintským, 13. kapitola
Natálie Šerá	<i>Karviná</i>	Radmila Adamová: Little sister
Anna Mášová	<i>Sedlčany</i>	Jacques Prévert/P. Skarlant: Nedělní ráno
Daniela Walová	<i>Karviná - Ráj</i>	Andrzej Stasiuk: Maryška
Kamila Svárovská	<i>Pelhřimov</i>	Helmut Heissenbüttel/J. Hiršal, B. Grögerová: Brémy kdepaks
Kateřina Röderová	<i>Olomouc</i>	Ivana Myšková: Níčení
Johana Chumová	<i>Plzeň</i>	Marguerite Durasová: Milenec
Jan Mrázek	<i>Strakonice</i>	Jan Skácel: Píseň o nejbližší vině
Anna Novotná	<i>Sedlčany</i>	J. Prévert/M. Biebllová: Láska mě stvořila
Karel Mařík	<i>Dohalice</i>	J. Prévert/J. Žáček, P. Skarlant: Jsem jaký jsem - pět básní z této knížky
Edita Valášková	<i>Jaroměř</i>	Ernst Jandl/J. Hiršal, B. Grögerová: Sový
Šimon Benda	<i>Třebíč</i>	Gregory Corso: Manželství
Karim Tarakji	<i>Praha 9</i>	Melliša James Gibson/P. Dominik: [SIC]
Jan Stehlík	<i>Plzeň</i>	Louis de Bernieres/V. Janiš: Kázání otce Garcíi
Jarek Jurečka	<i>Plzeň</i>	Petr Hruška: Koláž Darmata
Adam Steinbauer	<i>Liberec</i>	Maurice Ogden/J. Zábrana: Balada o katovi
Lenka Benešová	<i>Dlouhá Loučka</i>	Dorota Masłowska/B. Gregorová: Královnina šavle
Lucie Schneiderová	<i>Náchod</i>	Reyata Francová: Jsem blbá, trapná a nesportovní! Prostě jenom ženská!
Maria Bláhová	<i>Praha 6</i>	Ilja Hurník: Justýna
Kryštof Krhovják	<i>Karviná</i>	E. L. Masters/J. Kolář, Z. Urbánek, E. Frynta: Spoonriverská Anthologie

III. DIVIZE

Tereza Štochlová	<i>Horní Sloupnice</i>	H. Sachs/I. Wernisch: Jak se jeden poctivý florentský mnich stal kuplířem
Jana Machalíková	<i>Praha</i>	Slawomir Mrozek/H. Stachová: Revoluce
David Pražák	<i>Teplice</i>	Lawrence Ferlinghetti/J. Zábrana: Jednou za věčnost
Dobra Slámová	<i>Teplice</i>	Petr Nikl: Mlžná pohádka
Kryštof Bartoš	<i>Praha 5</i>	Vladimír Holan: Smrt si jde pro básníka
Barbora Černochová	<i>Odolena Voda</i>	Jaroslava Rösslerová: Jana na cestě (z knihy Dny v P.)
Denisa Švandová	<i>Chrudim</i>	Ladislav Pecháček: Co vidím ráno jako první
Michael Černík	<i>Liberec</i>	Maulin: Fuckit in
Magdaléna Denková	<i>Praha 1</i>	Slawomir Mrozek/H. Stachová: Šípková Růženka
Michaela Lažanová	<i>Praha</i>	Denise Levertovová/H. Žantovská: Třetí rozměr, V duši, O manželství
Jitka Hejlová	<i>Ostrava</i>	Vítězslav Nezval: Momentky ze Sovětského svazu

TĚŽKO NA CVIČIŠTI, LEHKO NA BOJIŠTI

BOJOVÁ PŘÍPRAVA.

OBSAH PODLĚHÁ NEJVYŠŠÍMU STUPNI UTAJENÍ.

Eva Spoustová

Herečka, pedagožka jevištní mluvy na DAMU, dabingová herečka a režisérka, lektorka kurzů komunikační dovednosti.

Radovan Lipus

Divadelní režisér, básník, esejista, spolutvůrce televizního cyklu Šumná města a Šumné stopy.

Emma Zámečnicková

Režisérka, herečka, loutkářka, pedagožka DAMU, učitelka literárně-dramatického oboru ZUŠ v Hradci Králové.

Martin Hak

Odborník na storytelling, aktér a tvůrce divadla jednoho herce, lektor vpravěčských dílen a kurzů zaměřených na osobnostní rozvoj.

HLASOVÉ ROZCVIČKY:

Eva Spoustová

Herečka, pedagožka jevištní mluvy na DAMU, dabingová herečka a režisérka, lektorka kurzů komunikační dovednosti.

KONFEROVÁNÍ VOJÍNŮ 1. - 3. DIVIZE A MODEROVÁNÍ DISKUSÍ:

Gabriela Sittová

Lektorka, recitátorka, členka divadla Spolupospolu.

GENERALITA

1. A 3. DIVIZE:

Aleš Vrzák

Šéfredaktor Českého rozhlasu, držitel několika významných cen pro rozhlasová díla, mezi ty patří například Büchnerův Vojecek, Drábkova Koule, Tacet Paula Plampera, a tak dále.

Petr Váša

Posel fyzického básnictví, hudebník, frontman kapely TySyčáci, vedoucí seminářů a dílen fyzického básnictví, vystudovaný výtvarník

Jiřina Lhotská

Pedagožka dramatické výchovy na ZUŠ Strakonice, lektorka, dramaturgyně.

Marta Hrachovinová

Recitátorka, pedagožka, divadelní a filmová herečka.

Jan Anderle

Rozhlasový moderátor, amatérský herec, pedagog češtiny a společenských věd na gymnáziu, spolutvůrce projektu Čítání

Pedagožka literárně dramatického oboru ZUŠ Nové Město na Moravě.

ČETI:

Jakub Doubrava

Herec, režisér, hudebník, kabaretiér (Kaberet Kajbar, TEArTR Rajdo), zdravotní klaun a performer.

Vojtěch Bárta

Dramaturg a režisér, mineralog, geolog, občasný herec a překladatel.

Jitka Šotkovská

Dramaturgyně, kritička, vysokoškolská pedagožka a občasná herečka.

Kristián Kubák

Režisér, dramaturg, teoretik, pedagog, spoluzakladatel divadelního souboru Tygr v tísni, programátor.

Renata Vordová

Lektorka tvořivých dílen a seminářů se zaměřením na komunikaci, divadlo, osobnostní a sociální výchovu. Členka asociace trenérů Sociálně psychologického výcviku, terapeutka, režisérka několika divadelních souborů (Třetí věk Louny, atd.)

lidu.

2. DIVIZE:

Hana Kofránková

Rozhlasová režisérka (rozhlasové hry, četby na pokračování, literární pořady), interpretka, čtenářka a recitátorka poezie, pedagožka DAMU.

David Kroča

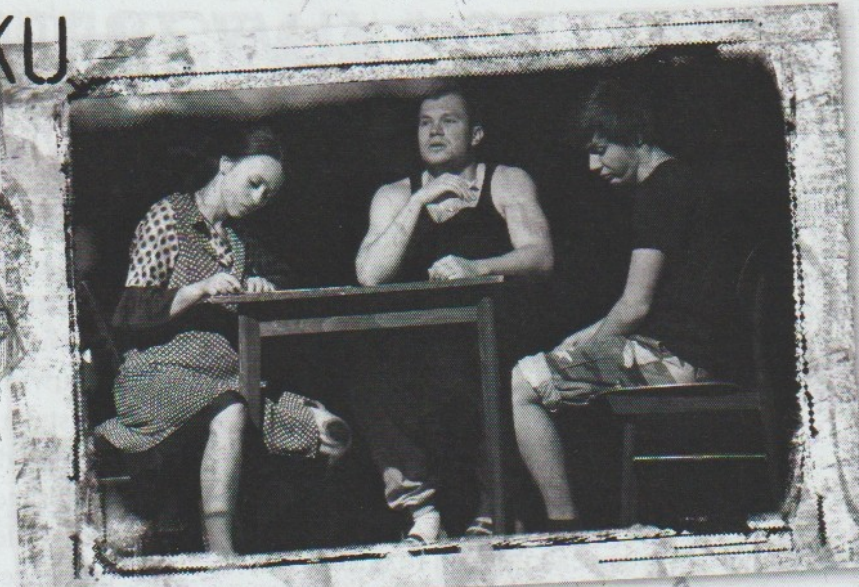
Vysokoškolský pedagog, literární vědec, divadelní a literární kritik.

Libor Vacek

Někdejší rozhlasový a televizní redaktor a dramaturg, náměstek ústřední školní inspekce, tiskový mluvčí, vystudovaný ekonom, recitátor (čtyřnásobný laureát WP), lektor hlasové výchovy.

Kateřina Petrlíková

Z PLÁNU ÚTOKU

GT HLINSKO
JAROSLAV RUDIŠ
NÁRODNÍ TŘÍDA

Režie: Laďa Leszkowová

Hráli: Filip Seifert, Tomáš Pšorn, Lucie Pišáčková, Marek Pilař, Tereza Ondráčková, Matěj Zháňal, Martin Trávníček, Šimon Dalecký, Jakub Jetmar, Michal Pícek, Dominik Kolbaba, Petr Boháč, Lada Leszkowová, Jan Janáček, Kristýna Horáková, Petr Kopecký, Jana Burýšková

Rvač Vandam omlouvá svou agresivitu potřebou pořádku a jasných mantinelů, do nichž je svými pěsti připraven vměstnat kohokoli, kdo dělá problémy. On přece není nácek, ale bojovník za svobodu. On se přece zajímá o historii. Jeho mikrosvět se skládá z hospody Severka, kam chodí jen štamgasti, a ze zbytku sídliště, které stojí na místě, kde byl jilmový les. Ve hře se také dozvíte, jak to skutečně všechno začalo na Národní třídě.

LAZARET

Na zdi u Pražského hradu bylo napsáno: „Teď jsme spojeni očima“. Ten nápis mi připadal vždycky tajemně krásný. Těšila jsem se na něj. Když jsem jela kolem, pravidelně jsem ho z tramvaje vyhlížela. Říkala jsem si: „Čtu-li písmena, která někdo napsal, dotýkám se záznamu jeho myšlenky. Zdravím tě, neznámý pisateli. Myslím, že ti rozumím. Jsme si něčím blízcí.“

Tahle myšlenka na zdi mě důrazně upozorňovala na skrytou vlastnost všeho, co někdo napsal. Na to, co je všem slovům a větám společné. Jsme jimi... autor a čtenář (nebo posluchač) vždycky... nějak... spojeni. Očima, nebo ušima (slyšíme-li a vidíme-li... a vy asi víte, že „poslouchat“ a „uslyšet“ je něco jiného, stejně jako „dívat se“ a „uvidět“).

Měla jsem ten nápis ráda také proto, že jsem ho potkávala „na své cestě“. „Být na cestě“ a „potkávat“ je pro mě důležité.

Jedna paní se na mě zlobila. Jak prý si mohu dovolit říct, že mě zajímá cesta víc než cíl! Když cíl je vždycky to nejdůležitější! Často na tu její podivnou zlobnou negaci myslívám a snažím se představit si samu sebe, jak stojím v cíli a říkám si: „Hurá! Jsem v cíli! Paráda!“ Chvilí tam stojím a stojím a přesvědčuji se: „Jsem v cíli. To jsem chtěla, tak tu jsem. Príma“... „A co teď? Co tady?... Rozhlížím se a přemýšlím, jak na tom jsem: „Bez možnosti dalšího pohybu, bez možnosti vyrazit na další cestu někam jinam... To je jedno, kam by se šlo... hlavně

jít se chce... hýbat se z místa...“ Uplyne zase chvíl a já už trochu kňučím: „Život začíná... mmm... no... minimálně, nebýt tak zajímavý, jako byl, když se sem šlo, co...?“ A za pár dalších chvil už se vidím, jak unaveně sedím na tom fleku - zadkem přilepená k té jedné hloupě značce, na které je napsáno „Cíl“. A říkám si: „Kdo to sem napsal?, Proč mě tady potřebuje zastavit a přilepit? K čemupak je mu to dobré?“ A vím určitě, že mě ten pevný cíl strašně nebaví! Štve mě! Cesta mě baví!“ A když se z toho místa odlepím a udělám první krok na svou milovanou cestu, zjistím, že ta samolepka „cíl“ mi zůstala přilepená na zadku, a tak si to štráduju s ní, pěkně po své cestě, která je zároveň mým cílem, když už mi to odteď (vlastně skoro úředně) stvrzuje samolepka na pozadí. Takže jsem na cestě i v cíli zároveň! To je ale parádní řešení! Co by tomu asi říkala ta rozdurděná paní..?

Těnkokrát mě má cesta zacílí do Prostějova. Tam to neznám! Tam jsem ještě nikdy nebyla! „Hurá! To bude zajímavé!“, těším se.

Těším se na to, že budeme vzájemně spojeni. Očima a ušima. A že „uvidíme“ a „uslyšíme“.

Nápis u Pražského hradu někdo přemaloval. Teď je tam místo něj: „Vítejte v Praze“. Ale když ho čtete, víte, že pod tímhle nápisem je pořád schovaný ten původní a nejdůležitější: „Teď jsme spojeni očima.“ Vítejte v Prostějově! (spoust)

VÝSTROJ A VÝZBROJ - KULOMET

KULOMETRY ...

V roce 1883 Hiram Stevens Maxim sestrojil nový typ rychlopalné zbraně, který využil zpětného rázu výstřelů k nabíjení, vyhazování prázdných nábojnic a podání nových nábojů. Sestrojil tak první automatickou zbraň na světě.

... V ZÁKOPECH

Kulometry byly zpočátku velmi rozměrné (bez munice vážily asi 30-50 kg) a prakticky nepoužitelné jinak než jako stacionární zbraně v zákopech. Vyžadovaly obsluhu většinou čtyř vojáků, někdy ale i více. Často se přehřívaly a moc jim nepomáhala ani primitivní vodní a vzduchové chladicí zařízení. Kadence byla asi 600 ran/min (puška má 10 -15 ran/min). Během války vznikly lehčí modely kulometů, i ty ale vážily kolem 12 kg. Až v roce 1918 se objevily kulometry s použitelnou hmotností kolem 10 kg. Stanoviska jednotlivých zemí k používání kulometů se různila. Británie, vlast vynálezce kulometu, ho nejprve odmítala. Naopak Němci byli jako obvykle otevřenější novým myšlenkám a kulomet radostně přivítali. A tak zatímco Němci měli rozsáhlé kulometné jednotky, Britové vytvořili první až roku 1915, kdy jim zákopová válka ukázala praktické využití zbraně.

... V LETADLECH

Zajímavý problém přineslo používání kulometů v letadlech. Už během prvních bojů v průběhu roku 1914 se ukázalo, že nejúčinnějším způsobem boje stíhacích letounů je míření celým letounem a střelba zbraněmi namontovanými v jeho ose. Letouny v té době ale měly příliš křehkou konstrukci na to, aby zbraně mohly být umístěny v křídlech, navíc tehdejší zbraně vyžadovaly obsluhu (nabíjení, drobné opravy). Ve výstřelu z místa poblíž pilota ale bránila

vtule. U dvojplošníků býval někdy kulomet umístěn nad horním křídlem, ale i tam bylo nabíjení obtížné. Byly prováděny také pokusy o střelbu dutou osou vrtule, ale to zase komplikovalo pohonnou soustavu.

První, kdo úspěšně řešil střelbu okruhem vrtule, byl Francouz Eugene Gilbert. Ten namontoval na svůj letoun běžný kulomet a v místech, kde střely procházely vrtulí, ji zúžil a namontoval ocelové klíny, které rozrážely proud střel. Toto řešení sice snížilo účinnost vrtule a tím i rychlost letadla, nárazy navíc ničily vrtuli i motor, a asi čtvrtina střel byla odražena, ale takto vybavená letadla se stala okamžitě pro německé letce smrtícím protivníkem. V dubnu 1915 musel Roland Garros, úspěšný francouzský stíhač se třemi sestřely (to bylo v prvních měsících války skutečně hodně) pro poruchu přistát na německé straně. Tím byl vynález odhalen. Již v létě 1915 předvedl konstruktér a výrobce Anthony Fokker svůj způsob mechanické synchronizace, kdy kulomet střílel mezi listy vrtule. Už na jaře 1916 operovalo těchto německých strojů přes 100. Na straně spojenců se podařilo synchronizaci vyřešit uspokojivě až v dalším průběhu roku 1916.

... A LECKDE JINDE

Kulometry se dočkaly také použití v mechanizovaných složkách. Nejprve v podobě zbraní na automobilech, později jako zbraň na tancích a letadlech, stejně tak ale i jako protiletcká zbraň. Vznikaly i mobilní protiletcké kulometry na nákladních autech a kulometry se objevovaly i na lodích.

(krast)

POETISCHER TELEGRAPH

RICHARD WEINER

(účasten 1. světové války od jejího počátku do ledna 1915)

„Země zdejší je krásná a zámožnější než Bosna naproti. Aspoň se tak zdá. Cestou však nenašel jsem celé chalupy. Země je liduprázdná, vše prchlo, krom band, které nás neustále znepokojují. Alármují nás celou noc už po kolik dní a činí noční odpočinek iluzorním. Žen, ani dětí, ani sedláků na polích nevidět. Válka je strašná věc a hlavně tím, jak rychle člověk otrne.“
Srpen 1914

VÁLKA

Zaržání ztrženého cvalu mrštěných štafet,
dunivý seskok uřícených hord,
a útroby vyjevené země
hekly.

Na krátkých opratích třímán, vrch se vzpíná,
a bubny už
dalších katů úderný ferman bravurním vířením chrlí.

Černé, černé geysery, a trysklé synkopy ticha
- peřestné mlčení lesů, jak zpíváš ty! -
trysklé synkopy ticha,
trysklé synkopy ticha
(dům Usherův, Usherův dům, hnílý pád vin),
marně výstražné metly bloudů
zdupány schváceným řevem holomků vulgárních pravd.
(A byla tu ticha, ticha ležící na kručinkách,
s paží v lokti překrásně ohnutou,
a sunoucí pod hlavu myslivou, zadumanou,
šetrně ruku.)

Říčné štafety, jimž vrch, na krátkých opratích třímán,
a trysklé synkopy ticha
černě kropenatí rudý majorát
nesnesitelných křivd.

(A útlá práva beznáročných?
Kolovraty, pějící s hučením planoucích krbů
dvojpěv tak jemný?
A tichá práva prostných,
jejichž dech se krátí
když praskají zrající lány
protože myslí na nevýslovně celistvou
řadu pokolení?)

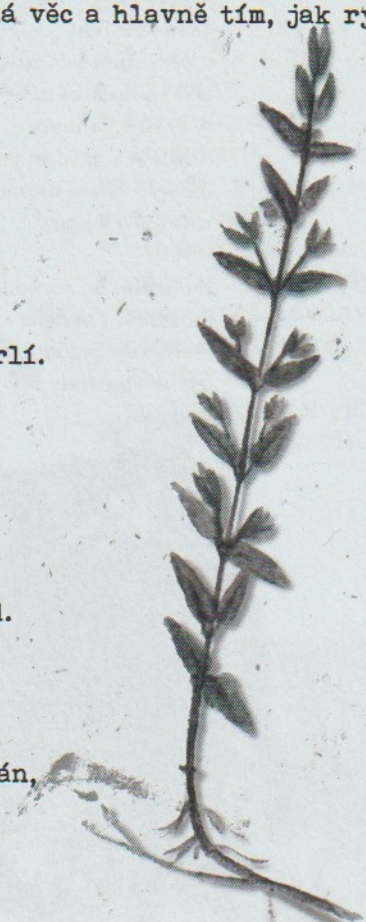
A ti, co právě u paty žebříku šťastně podléhali
v zápase s andělem?)

Seskok hordy poslů, poslušných rozkazů,
i hekly útroby země.

Černé, černé geysery, a trysklé synkopy ticha
(po hřbetě obzoru přízračně klouzají včerejšky
vyhublé na mátohy)

- puklé synkopy ticha,
puklé synkopy ticha
prchlým rozchodem rozsévačovým trousí
ponuře velebnou mstu.

Zázrak metel střelhbitě vzkvetlých
božíhodovým hávem,
a ze vztažené jakés pravice
šumně přší zrod.

Válka
"Jsem pln pohrdání a nezávěsi. My, kteří se dráme
a ohádáme, my tápeme v temnu a nikdo
se nám, oč jde. Nikdo nám nic neřekne a zprávu
se nám nekomunikuje. Postu nám dávají jedinou
a přístupnou noc. Jsme se vlastně velmi a velmi
z toho nic. Jedna kárněná správa je, peráčna
dráha nedobroženou, dispozice kačí dispozice,
vandrojeme sem a tam, nevídáme kam a proč."
Provincie 1914

NA BODÁKY

Co bys zarecitovala vojákům v zákopu?

Co se dá recitovat lidem, kteří jdou nedobrovolně na smrt? Ce-
loživotně nestojím v poli fangličkářů a srdce se mi nad touto
otázkou velmi svírá. První kousky veršů, které mě napadají:

Jaromír Nohavica Mikymauz

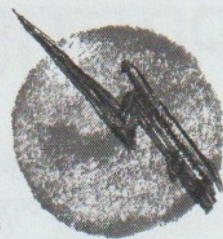
Ráno mě probouzí tma
sahám si na zápěstí
zda mi to ještě tuče
zdali mám ještě štěstí
nebo je po mně
a já mám voskované boty
ráno co ráno
stejně probuzení do nicoty.

Není co není
jak není proč
není kam není
s kým není o čem
každý je v sobě sám
vzábly Don Quijote
sedlá svou Rosinantu
a Bůh je slepý řidič
sedící u volantů.

Prokletá hodina
ta minuta
ta krátká chvíle
kdy věci nejsou černé
ale nejsou ani bílé
kdy není tma
ale ještě ani vidno
není bdění
je bolest
bez slastného umrtvení.

Co bylo kdysi včera
je jako nebylo by
káva je vypita
a není žádná do zásoby
věci co nechceš ať se stanou
ty se stejně stanou
a chleba s máslem padá na zem
vždycky bílou stranou
máslo bych zrušil.

Z plakátu na záchodě prasátko vypasené kyně
mi zatímco se kolem voda dolů žene
všechno je vyřčeno a odnášeno do septiku
jenom mně tady zbyvá prodýchat pár okamžiků

Jak se připravuješ do boje na WP?

Připravuji se hlavně nebojovat! A sílu takto ušetřenou využít k radosti.

Co bys poradila recitátorům, kteří se na WP chystají?

Těšit se. Na cokoli.

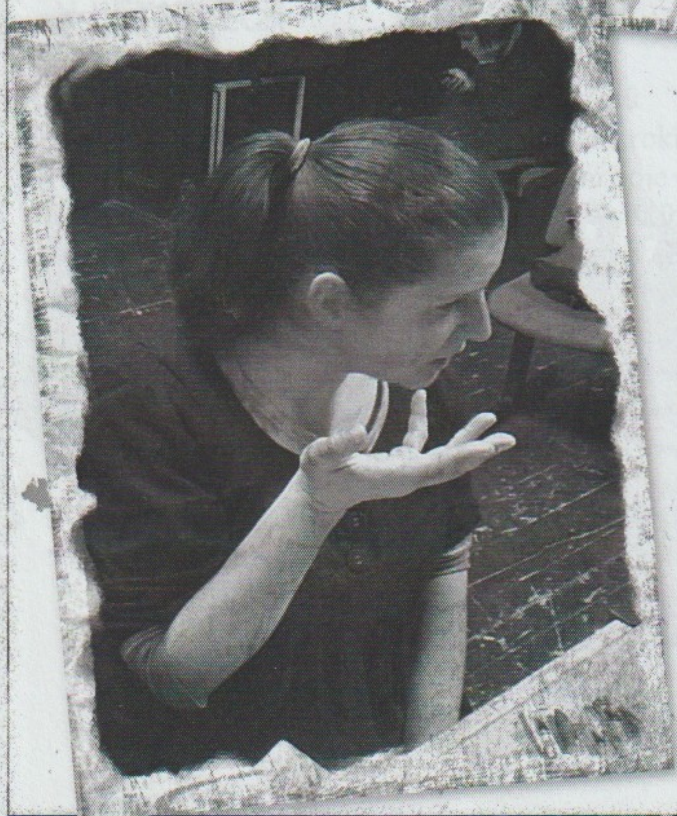
Funguje slovo jako zbraň? Funguje slovo jako mírový prapor?

Stoprocentně. Nejde ale o slova. Myšlenka a záměr jsou základ. Nejdříve je myšlenka, pak slova. Za všemi slovy jsou v prostoru obrazy, které nás ovlivňují. Otisk obrazu zůstává v našem podvědomí a ničí nebo pomáhá. Jedno z pravidel herců pekingské opery zní: „Tělo následuje ducha.“

Pár veršů z Erbenovy „Vrby“:

Mocné slovo mračna vodi,
v bouři líté chrání lodi,
Mocné slovo ohni káže,
skálů zdrť, draka sváže.
Jasnou hvězdu strhne s nebe
- slovo mocné zhojí tebe.

(Zuz)

BLBKY:

VÝBAVA A VÝSTROJ NA WP

Zuza si balí kufr:

- barevné sluneční brýle
- čtyři páry náušnic
- rtěnka, lesk, Labello!
- šťastná podprda a kalhotky s nápisem
- ibáč
- šumák
- nahecovanou hudbu do sluchátek
- Bohdana (to je můj diktafon!)
- dvoje boty (když jedny protančím, nebo když mi smrděj nohy)
- slevové kupony všech druhů
- tabák, rezervní vážky a pytel maskotů
- babkovský pyžamo
- ručník (pro jistotu, jako ve Stopařovi)
- rezervní tampóny
- Curaprox, Sygnal
- otvírák
- dobrou náladu
- pánskou košili

Máša si balí kufr:

- kartáček, nezapomenout na kartáček
- pastu si pučím od Zuzy
- boty (hezky ke Kotěrovi, hnusný do redakce)
- ibáč, stopangin, teatrečko, a kdyby něco, tak je tu Spoustovka, a ta nás vyléčí
- knížku do vlaku
- tílko na spaní
- vývrtku
- řasenku, rtěnku, stíny, voňafku, deodorant, žiletky, štourátka do uší, sirky a zapalovače
- queer bundičku
- klobouk? (uvidím, jestli se vejde)
- nůžky! Ty mi vždycky chyběj!
- šampón můj voňavej
- pisátka, lepítka, bločky, sešitky, diktafon
- pučit si prachy!!!!!!
- pusu pro Kristiána, Kubu a Vojtu

U KANÓNU:

AKRAM STANĚK

*1963 (takže souputník dinosaurů). Babička mi prorokovala devatero řemesel a desátou bídu. Jsem herec, loutkoherec, režisér, grafik, účetní, porotce, redaktor, námořník, trochu ajták... No, dobře si neveďu, babi! Ale co už! Do Prostějova jsem přijel psát...

MARIE NOVÁKOVÁ

Dramaturgyně. Adaptérka nedramatických látek, Tygr v tísni, Městské divadlo Kladno, Kühlschränke, občas porodkyně, ale hlavně blbka.

ZUZANA BURIANOVÁ

Režie na DAMU, příležitostná dramaturgie, blbka pár ekceláns (tajně zamilovaná do Máši), Voice-band o. s., přihlouplé básně do šuplíku, bez divadla ani ráno.

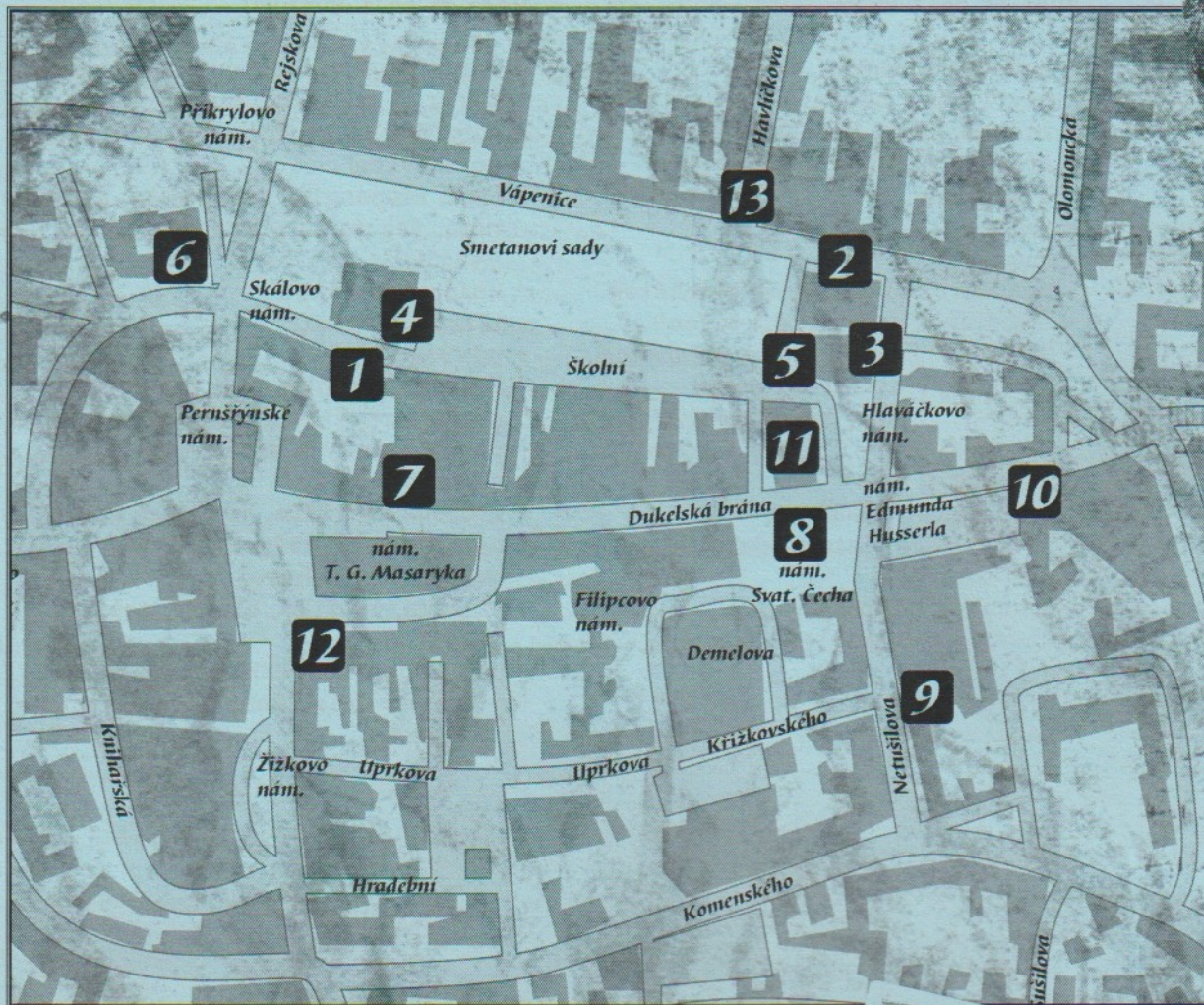
RADKA JOSKOVÁ

Scénografka, ilustrátorka, arteterapeutka a i letos matka pěti dětí, zde osvědčená zmatená včela. Tygr v tísni, a tak různě.

MARIAN ŠKORVAGA

Grafik, herec... to je jedno, teraz som tu.

KARTE VON PROSSNITZ

- 1 DUHA - kulturní klub u hradeb
- 2 Městské divadlo
- 3 Národní dům
- 4 kino Metro 70
- 5 zahrádka U Kotěřů
- 6 Zámek - Galerie
- 7 rodný dům J. Wolкера

- 8 socha J. Wolкера
- 9 bufet Gastronom
- 10 U krále Ječmínka
- 11 restaurace Atrium
- 12 občerstvení DĚSI
- 13 Dvanáctopic

SOUTĚŽ:

MASKY:

K ČEMU SLOUŽILA VOJÁKOVI V I. SV. VÁLCE TATO MASKA (MASKY)?

- a) především německým pěšákům v mrazech - proti omrzlinám, vojáci si ji ještě vycpávali kousky novinového papíru
- b) francouzským a patrně i britským pilotům proti nárazům hmyzu o obličej během letu a dále proti odletujícím úlomkům vrtule nebo munice při střelbě skrz dráhu vrtule
- c) britským i německým tankistům - střelcům - k zachycení střepin munice pronikající šterbinami pancéřování do prostoru pro posádku
- d) nikomu. Je to chyták.

